

55. СУ „Петко Каравелов“ – София, район „Студентски“, ул. „Дъбница“ 3
тел.: 02/ 877 12 97; факс: 02/ 974 55 42; e-mail: 55su@55su.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ТАНЯ ПАНЧЕВА

ДИРЕКТОР НА 55. СУ

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА
УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
В 55. СУ „ПЕТКО КАРАВЕЛОВ“
ГР. СОФИЯ**

Етичният кодекс е разработен на основание чл. 175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приет от Педагогическия съвет на проведено заседание на дата 07.09.2023 г., съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14 /и с решение на обществения съвет от, съгласно чл. 269, ал. 1, т. 11 от ЗПУО./

ГЛАВА ПЪРВА. УВОД

Чл.1. (1) Етичният кодекс на училищната общност е създаден на основание чл. 175, ал. 1 от ЗПУО и представя стандартите за етично поведение на работещите с деца и ученици в сферата на образованието в 55. СУ „Петко Каравелов“ — гр. София. Той регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

(2) Настоящият кодекс има за цел да формира организационна култура, спомагаща за утвърждаване на доброто име на училището, както и да повишава общественото доверие в професионализма и морала на учителите, служителите и работниците.

Чл.2. (1) Дейността на учителите, служителите и работниците в 55. СУ „Петко Каравелов“ се осъществява при спазване на принципите на законност, лоялност, честност, политическа непристрастност, прозрачност, отговорност и отчетност.

(2) Всеки учител, служител и работник е длъжен да изпълнява служебните си задължения, като:

- опазва действащото в Република България законодателство;
- осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвола и доукрепване на доверието към просветната институция;
- се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки, зачитайки правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация;
- следва поведение, което не накърнява престижа на учебното заведение, както и при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя личен и обществен живот;
- изпълнява възложените му функции и осъществява дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стреми непрекъснато да подобрява работата си и да защитава интересите на училището.

Чл.3. (1) Всеки учител, служител и работник следва да се съобразява с базовите ценности, изповядвани от образователната институция:

- отговорност и изпълнителност, т.е. развито е чувството за дълг при изпълнение на трудовите задачи;
- компетентност, т.е. знания, умения и квалификация за заеманата длъжност;
- честност, т.е. коректно представя своята гледна точка;
- лоялност, т.е. почтено и уважително отношение към институцията;
- вежливост, т.е. любезно поведение;
- услужливост, т.е. готовност за предоставяне на търсена информация, услуги или съдействие;
- подходящ външен вид, т.е. поддържане на визия, която съответства на средата, в която се работи.

ГЛАВА ВТОРА. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 4. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 5. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 6. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 7. (1) На всяко дете е гарантирано правото на:

- образование;
- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл. 8. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 9. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 10. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 11. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 12. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 13. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 14. Работещите с деца в училището трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

ГЛАВА ТРЕТА. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 15. Педагогическата практика да се основава на актуалните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 16. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 17. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 18. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 19. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 20. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 21. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 22. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 23. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата

на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 24. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 25. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 26. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането на децата, без да се изземват неговите възпитателни функции.

Чл. 27. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 28. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 29. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 30. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 31. Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 32. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 33. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 34. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 35. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

ГЛАВА ПЕТА. МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 36. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 37. Обмяна на информация и ресурси, с цел подобряване процеса на обучение и

надграждане на умения на преподаване и справяне в конфликтни или кризисни ситуации с подрастващите.

Чл. 38. Съвместна работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Чл. 39. Всеки представител на образователната институция оказва съдействие на своите колеги при изпълнение на служебните им задължения, като избягва действия, които ги дискриминират по отношение на раса, национална принадлежност, пол, религия и възраст.

ГЛАВА ШЕСТА. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 40. Предоставяне на висококачествено образование.

Чл. 41. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 42. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 43. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 44. Да се работи в подкрепа на законите, които подпомагат благополучието на децата и семействата им.

ГЛАВА СЕДМА. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 45. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

ГЛАВА ОСМА. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 46. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 47. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска

използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 48. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 49. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл.50. Служителят подпомага училищното ръководство с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането политиката на училището, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

Чл.51. Напусналите работа не трябва да използват или да разкриват поверителна информация, получена по време на службата си, освен ако законно не са упълномощени да го направят.

Чл.52. Напусналите работа трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, към училището или към когото и да е от служителите в системата.

ГЛАВА ДЕВЕТА. БЕЗПРИСТРАСТНОСТ И АКТИВНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЛУЖЕБНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 53. Всеки представител на образователната институция не трябва да разпространява поверителна информация пред конкурентни организации, както и обсъжданията и решенията на Общите събрания и Педагогическия съвет.

Чл. 54. Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работа.

Чл. 55. Служителят в училището е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява заповедите на директора, като спазва изискванията за конфиденциалност и лоялност към работодателя.

Чл. 56. Служителят не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

ГЛАВА ДЕСЕТА. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 57. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Учителите не могат да извършват образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в 55. СУ „Петко Каравелов“. За целта попълва декларация по чл. 220, ал. 3 от

ЗПУО по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2-7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗПУО.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителът може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 58. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали казуси към училището се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

(4) Комисията по етика приема Правила за дейността си, с които се запознава Педагогическият съвет и които се утвърждават от директора.

Чл. 59. (1) Комисията по етика:

- разглежда само явно и в писмен вид подадени сигнали;

- не е длъжна да разглежда анонимни сигнали;

- взема решение с явно гласуване с обикновено мнозинство (50% + 1);

- разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едноседмичен срок от постъпването им, въз основа на което директорът взема решение.

(2) Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник.

Чл.60. При установяване на нарушение на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за вземане на съответните дисциплинарни мерки по Кодекса на труда спрямо провинилите се учители, служители и работници.

Чл. 61. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 62. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 63. Настоящият Етичен кодекс е разработен въз основа на основание на чл.175, ал 1,2,3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Чл. 64. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чл. 65. Чрез спазването на правилата на поведение, заложен в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Чл. 66. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

Чл. 67. При първоначално встъпване в длъжност директорът е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този Кодекс.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ

Чл. 1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване, регистриране и докладване на нарушения на норми на етично поведение и за предприемане на последващи мерки от педагогическите специалисти, служителите и работниците в 55.СУ „Петко Каравелов“, гр. София.

Чл. 2. Под нарушения на нормите на етично поведение по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на разпоредби съгласно вътрешноучилищни документи;
- действия и/или бездействия, водещи до уронване престижа на образователната институция;
- грубо отношение към ученици, родители, колеги и външни лица и проявено неуважение, незачитане правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и др. причини;
- прояви на накърняване авторитета на други педагогически специалисти и престижа на училището, допуснати в и извън училище;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване интересите на други лица.

II.

ПРЕВЕНЦИЯ

Чл. 3. Превенция сред педагогическите специалисти:

- превантивните мерки в 55.СУ „Петко Каравелов“, гр. София целят недопускане на нарушения на етичните норми, правила и нормативни разпоредби чрез провеждане на разяснителна кампания сред всички участници в образователния процес;
- превантивните мерки сред педагогическите специалисти предполагат запознаване на всички педагогически специалисти с разпоредбите на действащото законодателство, нарушението на които води до негативно въздействие върху личностното развитие на децата и учениците и понижаване на доверието към образователната институция.

Чл. 4. Превенция сред учениците:

- с оглед утвърждаване на позитивна дисциплина в образователната институция, в правилника за дейността на училището се регламентират правата и задълженията на учениците;
- теми, свързани със спазването на етичните норми и правила, се включват в плановете на часа на класа, при провеждане на заниманията по интереси и други извънкласни форми;
- членовете на Ученическия съвет подпомагат Комисията по етика към училището и съдействат за популяризирането на добрите нрави сред своите съученици.

III.

НАБЛЮДЕНИЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ

Чл. 5. Наблюдението и докладването на нарушения на етичните норми на поведение се извършва в две направления:

- (1) Вътрешно докладване - от педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, родители, граждани и представители на институции.
- (2) Външно докладване - от директора на училището към представители на съответните органи - Прокуратура, Министерство на вътрешните работи, Министерство на образованието и науката, Регионално управление на образованието и др.

Чл. 6. Ход на процеса:

- (1) Педагогическите специалисти, служителите и работниците в образователната институция се запознават с Етичния кодекс на работещите с деца, с Етичния кодекс на училищната общност и с настоящите вътрешни правила на заседание на Общото събрание.
- (2) Етичният кодекс на работещите с деца, Етичният кодекс на училищната общност и настоящите вътрешни правила са задължителни за спазване от всички работещи в образователната институция. Нарушението им е основание за търсене на дисциплинарна отговорност, а при виновно неизпълнение/нарушение на техни разпоредби - за налагане на

дисциплинарни наказания.

Чл. 7. Със заповед на директора се определя комисия по етика, в която се включват представители на ръководството, на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал.

Чл. 8. Сигналите за нарушения се приемат в деловодството на училището и по електронната поща и се регистрират.

Чл. 9. В случаи на постъпили сигнали, комисията ги разглежда до 7 дни след постъпването им и се произнася по тях с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им. Становището се внася с доклад до директора на училището, който взема окончателното решение по съответния случай.

Чл. 10. Директорът на училището и Комисията по етика имат задължението да предприемат превантивни мерки и да полагат целенасочени усилия за изграждане на позитивен организационен климат в образователната институция и недопускане на нарушения на приетите етични норми.

IV.

РАБОТА НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 11. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Чл. 12. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Чл. 13. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство.

Чл. 14. Председателят свиква заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в 7-дневен срок от постъпването му.

Чл. 15. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и разговор със свидетели на нарушението.

Чл. 16. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова не по-късно от 3 дни след първото заседание на комисията.

Чл. 17. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, сигналът се докладва на директора за търсене на дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда. Не се допуска уронване на личното достойнство на служителите.

Чл. 18. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомява председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

Чл. 19. За работата на комисията се информират членовете на училищния екип, като се извършва анализ на случаите на нарушения на приетите стандарти за етично поведение в образователната институция и се отправят предложения за подобряване на организационния климат.

Чл. 20. При първоначално постъпване на работа всеки педагогически специалист, служител и работник се запознава с Етичния кодекс на работещите с деца, Етичния кодекс на училищната общност и настоящите вътрешни правила.